

Textile Research Centre (TRC)
Hogewoerd 164, 2311 HW Leiden
T: 071-5134144; M: 06-28830428
Email: info@trc-leiden.nl
Website: www.trc-leiden.nl

Voor al onze vrienden een Gelukkig Nieuwjaar, en moge 2011 voor iedereen vreedzaam en voorspoedig verlopen.

Er is bij de TRC het afgelopen jaar veel gebeurd, en het lijkt alsof 2011 alleen maar drukker zal worden. De naam van de TRC wordt steeds breder bekend, en we verwelkomen meer en meer bezoekers. De lijst met tentoonstellingen die we dit jaar laten zien of gaan organiseren is erg gevarieerd. De eerste maanden van 2011 kunt u nog genieten van de Afghaanse kledingtentoonstelling (tot medio maart) en daarna gaan we ons richten op de Chinese *cheongsam* jurken (tot het einde van augustus). We hebben dan wat tijd voor wat kleinere tentoonstellingen, maar vanaf het einde van oktober staat de TRC Gallery helemaal in het teken van de kleding in Iran. U zult zien dat Iraanse kleding veel méér is dan de *chador*! Daarnaast laten we in de herfst van dit jaar, in het stadhuis van Leiden, ook nog iets zien van ons project over de hoed die in 1796 als examenstuk werd gemaakt door de Leidse ambachtsman, Hendrik Visser.

De TRC werkt sinds kort nauw samen met Pepin Press, Amsterdam, voor de publicatie van een boek over kleding in de islamitische wereld. Het TRC project over Arabisch borduurwerk gaat gestaag verder en wordt nu ondersteund door de Haagse ambassades van Saoedi-Arabië en Tunesië. Kortom, het wordt dus echt een druk jaar.

Activiteiten

Het TRC gaat in 2011 meer activiteiten organiseren. Om het programma overzichtelijk te houden, begint het TRC **vanaf 19 januari** met een wekelijkse rondleiding over de tentoonstelling, op een vaste dag en op een vaste tijd. De rondleiding is **elke woensdagmiddag**, vanaf 14.00 uur, en duurt ongeveer een uur. Koffie en/of thee wordt geschonken, maar het TRC vraagt voor deelname wel een bedrag van 7,50 euro per persoon. Daarnaast organiseert het TRC ook een serie lezingen en workshops. Aan de rondleidingen en lezingen kunt u zonder voorafgaande registratie deelnemen, maar voor de workshops op zaterdag moet u zich wel vooraf aanmelden (info@trc-leiden.nl).

- **Donderdag 20 januari:** Willem Vogelsang vertelt over de *kosai*, een curieus kledingstuk uit het zuiden van Afghanistan met een rijke geschiedenis. Een voorbeeld van een *kosai* is opgenomen in de tentoonstelling, en dit kledingstuk

werd aan de spreker gegeven door een lokale leider met eveneens een zeer intrigerende achtergrond. Tijd: 14.00 – 16.00 uur. Toegang: 7,50 euro p.p.

- **Zaterdag 12 februari:** Gillian Vogelsang-Eastwood geeft een uitgebreide inleiding in de kleding van het Oude Egypte. Replica's van vele typen van faraonische kledingstukken zijn beschikbaar en kunnen worden bekeken en gedragen. Tijd: 10.00 – 16.00 uur. Toegang: 60 euro p.p. Thee en/of koffie is gratis. Vergeet u alstublieft niet om u tevoren aan te melden..
- **Donderdag 24 februari:** Gillian Vogelsang-Eastwood vertelt over de fascinerende wereld van Arabisch borduurwerk. Zij toont daarbij vele echte voorbeelden die kunnen worden bekeken en bestudeerd. Tijd: 14.00 – 16.00 uur. Toegang: 7,50 euro p.p.
- **Zaterdag 5 maart:** Gillian Vogelsang-Eastwood en Mariet ter Kuile-Portheine verzorgen een workshop over borduurtechnieken voor beginners. Alle noodzakelijke materialen worden verstrekt aan de deelnemers. Tijd: 10.00 – 16.00 uur. Toegang: 60 euro p.p. Thee en/of koffie wordt verstrekt. Vergeet u alstublieft niet om u tevoren aan te melden.
- **Donderdag 17 maart:** Willem Vogelsang zal vertellen over een grote privé-verzameling oude prenten van het 19de-eeuwse Afghanistan, met bijzondere aandacht voor afbeeldingen van Afghanen en hun kleding, met daarbij natuurlijk vergelijkingen met de kledingstukken die zijn te zien in de gelijktijdige TRC-tentoonstelling. Tijd: 14.00 – 16.00 uur. Toegang: 7.50 euro p.p.

U kunt het TRC en de tentoonstelling ook in groepsverband bezoeken. Neemt u even contact op met het TRC om te praten over de gewenste datum, aantal deelnemers, de kosten, enz. U kunt ook de ruimtes en faciliteiten van het TFC huren voor vergaderingen, workshops, of een andere bijzondere gebeurtenis. Ook hiervoor wordt u gevraagd contact op te nemen met het TRC.

De “Mooi Gekleed Afghanistan” tentoonstelling

Deze prachtige TRC-tentoonstelling werd op 5 november j.l. geopend door Z.E. de Honorair Consul voor Afghanistan in Rotterdam, dhr. Ehsan Turabaz, voorafgegaan door korte toespraken van mevr. dr. Gillian Vogelsang-Eastwood (directeur) en dr. Willem Vogelsang (mede-samensteller van tentoonstelling). De avond werd nog eens extra bijzonder gemaakt door een heerlijke Afgaanse maaltijd. De tentoonstelling omvat meer dan 30 geheel geklede poppen, plus daarbij nog vele andere kledingstukken en accessoires. Er is ook de bijzondere kleding die wordt gedragen door spelers van het Buzkashi-spel, waarbij grote groepen ruiters elkaar te paard proberen te overtroeven door het karkas van een geit over het speelveld te sleuren.

Afghaans meisje uit de Kandahar regio (foto: Hans Stakelbeek)

Verder kunnen bezoekers van de tentoonstelling zelf proberen om een Afghaanse *chadari* (*burqa*) te dragen. De tentoonstelling wordt geïllustreerd door prachtige foto's die gemaakt zijn door Hans Stakelbeek, een professionele fotograaf die de afgelopen jaren verschillende keren in Afghanistan is geweest in opdracht van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken. De samenstelling van de tentoonstelling werd gesteund door Willem Vogelsang, de voormalige conservator voor Centraal- en Zuidwest-Azië van het Rijksmuseum voor Volkenkunde in Leiden, en sinds medio 2008 werkzaam in de provincie Uruzgan, in Zuid-Afghanistan. De tentoonstelling, en de opening, werden verder ondersteund door vertegenwoordigers van de Afghaanse gemeenschap in Nederland, die de kleding van de poppen op de juiste manier wisten te draperen, en de opening van de tentoonstelling tot een waar feest hebben gemaakt. De tentoonstelling is nog tot 23 maart te bezichtigen.

Samenstelling van het TRC bestuur

Tijdens de laatste bestuursvergadering van het TRC, eind november, is Prof. R. Bedaux officieel afgetreden als penningmeester. Hij heeft dit werk vele jaren gedaan, en ons past een welgemeend woord van dank uit te spreken voor al zijn inspanningen. We zijn bovenal verheugd dat Prof. Bedaux, als 'gewoon' lid, deel blijft uitmaken van de bestuur. De functie van penningmeester wordt nu vervuld door Prof. J. Bintliff, die al enkele jaren als lid van het TRC bestuur bij ons werk betrokken is. Verder heeft Prof. R.B. ter Haar Romeny (Universiteit van Leiden) toegestemd om lid te worden van het bestuur. Van harte welkom!

1000 bezoekers

Op 10 november j.l. ontving het TRC zijn 1000ste bezoeker sinds we eind 2009 de deuren openen. Onze duizendste bezoeker was een jonge Duitse studente die net naar Leiden was verhuisd. Zij zal binnenkort weer naar het TRC komen, en ditmaal samen met haar familie en vrienden, voor een uitgebreide, en gratis rondleiding. We willen in 2011 graag wéér 1000 bezoekers ontvangen, maar daar hebben we uw hulp voor nodig. Dus vertel iedereen die u kent over ons werk.

Vrienden van het TRC

Het is weer de tijd van het jaar voor het innen van de contributie. Om zeker te stellen dat het TRC door kan gaan met al zijn activiteiten, hebben we uw financiële hulp nodig. Om een **Vriend van het TRC** te worden, of te blijven, wordt u verzocht om minimaal 25 euro over te maken naar de bankrekening van de TRC (ING bankrekening 2982359, ten name van de Stichting Textile Research Centre, Leiden). U kunt ook minimaal 250 euro overmaken zodat u Vriend voor het Leven wordt. Bedenk daarbij dat het TRC een officiële, zogenaamde ANBI instelling is, zodat alle donaties aan de TRC aftrekbaar zijn voor de belasting. Dit betekent verder dat u een bepaald bedrag per jaar kunt overmaken naar het TRC, maar dan voor een periode van vijf jaar, waardoor de aftrekpost nóg hoger wordt. Voor verdere bijzonderheden kunt u zich wenden tot de TRC website, of uw notaris.

Nieuwe aanwinsten voor de collectie

Het TRC heeft zijn kledingcollectie verder kunnen uitbreiden, onder andere met een aantal volledige kostuums uit Bhutan, Ethiopië, Nigeria en Pakistan. Maar we hebben ook

bijzondere kledingstukken ontvangen die in Nederland werden gedragen in de jaren 1920-1950. En in december 2010 kregen we nog een aantal Chinese *cheongsam* jurken die gebruikt zullen worden voor de komende tentoonstelling over dit speciale type Chinese kledingstuk. Tot slot is de collectie uitgebreid met een aantal geborduurde kledingstukken uit Tunesië, verzameld als onderdeel van het Tunesische Kleding en Borduurwerk project.

Inventarisatie van de TRC collectie

In 2010 zijn meer dan 500 voorwerpen aan de kleding- en textielcollectie van het TRC toegevoegd. Dit betekent dat de totale collectie nu meer dan 6.000 voorwerpen omvat. Voor dit jaar wil het TRC de registratie van de gehele collectie controleren, en waar nodig aanvullen met foto's, beschrijvingen, enz. Dit werk zal het gehele jaar in beslag nemen. We zoeken nog vrijwilligers om hierbij te helpen, en regelmatig op dinsdag en/of woensdag aanwezig te zijn.

Japanse Kleding project

In december 2010 en in het begin van 2011 is mevr. dr. A. Beerens (TRC) in Japan om onderzoek te doen naar de geschiedenis en het gebruik van de kimono. Dr. Beerens hoopt in de toekomst voor de TRC een tentoonstelling te organiseren over de kimono en de vier jaargetijden. Maar in de tussentijd zal zij bij de TRC lezingen verzorgen over dit onderwerp.

Borduurwerk in de Arabische Wereld

Het project Borduurwerk in de Arabische Wereld loopt voorspoedig, met een veldwerkbezoek aan Tunesië in december en een voorgenomen werkbezoek aan Amman (Jordanië) in januari 2011. In Amman hopen we de voortgang van het project te bespreken met andere deelnemers aan het project, namelijk mevr. W. Kawar en Mrs. L. Pio. Tijdens het bezoek zullen we ook de gelegenheid hebben om verder te werken aan de uitgebreide collectie van Arabische kleding van mevr. Kawar. Verder heeft de TRC, na gesprekken met de Saoedische ambassadeur in Den Haag, een voorstel ingediend bij de Saoedische regering voor officiële steun aan het project.

Tunesische kleding en borduurwerk

Als onderdeel van het grote project dat zich richt op borduurwerk in de Arabische wereld, is het TRC ook begonnen met een deelproject dat helemaal gewijd is aan borduurwerk in Tunesië. Dit onderdeel wordt uitgevoerd in samenwerking met Dr. M. Chida van de Universiteit van Washington, VS. Dr. Chida is een specialiste op het gebied van Tunesische kleding en textiel. Dit deelproject wordt ondersteund door de ambassade van Tunesië in Den Haag.

Een beroeps borduurder in Tunis (december 2010, foto Gillian Vogelsang-Eastwood)

Dr. Vogelsang-Eastwood en mevr. M. ter Kuile-Portheine gingen in het kader van dit deelproject in december naar Tunis om contacten te leggen, onder andere met de Nederlandse ambassade aldaar en met NGO's die werkzaam zijn op het gebied van borduurwerk. Natuurlijk bezochten zij ook de lokale *souq* om te praten met winkeliers, kleermakers, borduurders en anderen. De volgende reis naar Tunesië is gepland voor maart 2011, mede ter gelegenheid van een jaarlijks handwerkfestival in Tunis.

PEPIN® THE PEPIN PRESS

Het TRC werkt sinds kort nauw samen met Pepin Press, Amsterdam (<http://pepinpress.com/>). Deze uitgever concentreert zich op de publicatie van boeken over textiel en kleding met de nadruk op versieringen en motieven als bron van inspiratie voor andere kunstenaars en ambachtslieden. Een groot aantal kledingstukken uit het Midden-Oosten, nu in de TRC-collectie, worden afgebeeld in een binnenkort te verschijnen boek over kleding in de Islamitische wereld. Pepin Press wil verder een uitgebreide TRC studie over borduurwerk in de Arabische wereld publiceren. Er zijn bovendien plannen om een serie boekjes uit te geven over borduurwerk in allerlei andere delen van de wereld.

TRC winkel

Het TRC verkoopt steeds weer andere artikelen. Elke maand wordt op de TRC-website een nieuwe lijst gepubliceerd met alle artikelen die te koop zijn, waaronder nieuwe en tweedehands boeken, kledingstukken uit allerlei landen, en andere opvallende voorwerpen die iets met kleding en textiel te maken hebben. Nieuw in het assortiment zijn bijvoorbeeld geweven bandjes voor schapen, uit Syrië, en speciale knopen voor de Chinese *cheongsam* jurken. En in verband met de lopende Afghanistan tentoonstelling hebben we onlangs weer een aantal nieuwe artikelen ontvangen uit Uruzgan, in het zuiden van het land. Vanaf dit jaar zal de TRC winkel ook boeken gaan verkopen die door Pepin Press (Amsterdam) worden uitgegeven.

TRC uitleen van complete tentoonstellingen

Het TRC heeft een groot aantal tentoonstellingen, over de meest uiteenlopende onderwerpen en in verschillende afmetingen, gereed liggen om verhuurd te worden aan geschikte instellingen in binnen- of buitenland. Voor meer informatie, zie de TRC website (www.trc-leiden.nl) of neem direct contact op met mevr. dr. Gillian Vogelsang-Eastwood (info@trc-leiden.nl).

VERWACHT

***Cheongsam* tentoonstelling**

Ná de 'Mooi Gekleed Afghanistan' tentoonstelling, die nog tot/met 23 maart is te zien, organiseert het TRC iets totaal anders, namelijk een tentoonstelling over een bijzonder type kledingstuk uit China, de *cheongsam*.

Sjanghai poster uit de jaren 1930 met twee meisjes in een cheongsam jurk

De *cheongsam* is een damesjurk die werd ontwikkeld in het China van de jaren '20 van de vorige eeuw. Het werd eerst echt populair in Sjanghai, waar het werd gedragen door modebewuste dames uit de betere stand, maar van daaruit verspreidde de populariteit van het gewaad zich naar andere delen van China maar ook daarbuiten, vooral onder de Chinese bevolkingsgroepen. De *cheongsam* was vooral populair in de jaren '50 en '60. In de 70er jaren werd dit type jurk eigenlijk verboden in communistisch China en vervangen door het alom gedragen blauwe Mao-pak. Maar de *cheongsam* is de laatste jaren bezig aan een *come-back*, zowel in China als daarbuiten, vooral dankzij de sterk verbeterde economische situatie in China. De tentoonstelling wordt georganiseerd met de actieve steun van Pepin Press, Amsterdam, en vertegenwoordigers van de Chinese gemeenschap in Leiden. De tentoonstelling is te bezichtigen vanaf maandag 28 maart tot medio augustus 2011.

